

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
TURIZMO ĮSTATYMO NR. VIII-667 2 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 30¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Turizmo sektorius ypatingai svarbus Lietuvos ekonomikai ir jo teisinio reguliavimo netikslumai, neapibrėžtumas kelia problemų tiek turizmo sektoriaus verslams, tiek šio sektoriaus darbuotojams. Šiuo metu įstatyme nėra apibrėžtos kai kurios, turizmo sektoriuje plačiai naudojamos, sąvokos. Būtina jas išskirti ir paaiškinti.

Šiuo metu galiojančiame Įstatyme nėra nuosekliai reglamentuoti kelionių organizatoriui keliami reikalavimai, pažymėjimo išdavimo ir praradimo tvarka. Taip pat nėra apibrėžta kelionių vadovo veikla, jam keliami reikalavimai. Dažnai gidais save įvardina asmenys, kurie neturi teisėtai išduoto gido pažymėjimo, t. y. neatitinka gidui keliamų kvalifikacinių reikalavimų. Pasitaiko atveju, kad tokie asmenys turistams teikia tikrovės neatitinkančią, klaidinančią arba iškraipytą informaciją ir tokiais savo veiksmais ne tik menkina gido profesiją, jų vykdomos veiklos kokybę, bet ir nesumoka mokesčių valstybei.

Siekiant padidinti tokias paslaugas teikiančių asmenų savikontrolę, siūloma įpareigoti gidus visada užtikrinti, kad jų pažymėjimas būtų matomas. Šiuo metu nenumatytas gido pažymėjimo galiojimo laikas, o gidais gali tapti asmenys, kurie prieš daugiau nei 20 metų yra įgiję gido pažymėjimą, tačiau taip ir nėra vykdę veiklos. Tikėtina, kad tokie asmenys yra praradę žinias ir gebėjimus. Siūlytina nustatyti, kad asmenys, norintys teikti gido paslaugas, turėtų atnaujinti savo pažymėjimus kas 5 metus. Suėjus 5 metų terminui nuo pažymėjimo išdavimo ir jo neatnaujinus per nustatytą laiką, asmuo privalėtų iš naujo išlaikyti egzaminą.

Siekiant, kad gidų pažymėjimus turėtų tik aktyvūs, veiklą vykdančios gidai, siūloma numatyti, kad Vyriausybės įgaliota institucija galėtų panaikinti gido pažymėjimą, jei asmuo nesikreipė dėl pažymėjimo pratęsimo.

Įstatyme nėra Kelionių vadovo sąvokos ir reguliavimo. Gido ir Kelionių vadovo funkcijos yra skirtingos, todėl, manytina, kad Kelionių vadovų sąvoka turėtų būti apibrėžta įstatyme. Ši veikla turėtų būti reglamentuojama lygiai taip, kaip ir gido veikla, t.y., nustatyti reikalavimai asmeniui, kursų ir mokymų programos gairės, dalykai, mokymų valandų skaičius bei pažymėjimo išdavimas, nes kitu atveju nėra aišku, kaip kelionių vadovai turėtų vykdyti veiklą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo narė Ligita Girskienė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu galiojančiame įstatyme nėra apibrėžtos sąvokos, kurios naudojamos turizmo sektoriaus veikloje. Nėra reglamentuota, kada gidas praranda pažymėjimą, jo galiojimo terminas ir pan. Taip pat nėra apibrėžta kelionių vadovo veikla.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma Įstatyme apibrėžti sąvokas: kolektyvo kelionė, kelionių vadovas, mokyklinė kelionė, piligriminė kelionė ir kt. Taip pat siūloma nustatyti gido pažymėjimo naudojimo tvarką, galiojimo laiką ir pažymėjimo praradimo tvarką. Pakeitimais nustatomi reikalavimai kelionių vadovui ir jo pažymėjimo gavimo ir atnaujinimo tvarka.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu) , galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus įstatymus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymo projektas, neturės įtakos kriminogeninei situacijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymas turės teigiamą įtaką verslo sąlygoms ir jo plėtrai dėl aiškesnio turizmo sektoriaus teisinio reguliavimo.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės priimti šio Įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengti laikantis nustatytų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus Įstatymo projektą Lietuvos Respublikos vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2023 m. gruodžio 31 d. turėtų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„gidai“, „kelionės“, „turizmas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo narė

Ligita Girskienė